

KÁRPÁTI LAPOK

A Magyarországi Kárpát Egyesület
hivatalos lapja

Internet: <http://www.karpategyesulet.hu>

A csapat a tátrai turista-főútvonalon, a Magisztrálén

A Kárpát-Koszorú Nemzetközi Túramozgalom

Mire e lapszám a kedves olvasóinkhoz eljut, hegyjáróink – minden nehézség, legfőképpen az anyagi ellenére – sikeresen célbaérnek.

A krónikás, Csima Mihály most a Bélai-Tátra, a Magas-Tátra, a Liptói-havasok sokunk által már jól ismert útvonalairól küldött beszámolóját közöljük.

Folytatás a 2. oldalon.

A Kárpáti Lapok az interneten

<http://kee.eck.hu>

Teljesítménytúra

Csillag született, mégpedig 159+3. Ennyiien érték sikerrel célba az Eger Csillaga teljesítménytúrán. A kedvezőtlen időjárás ellenére a 25 km-es távon 93, az 50 km-en 74 versenyző indult. Összesen nyolcan nem értek célba, ebből 7 a rövidebb és 1 a hosszabb útvonalon adta fel a versenyt. Rajtszámot nem kapott, de sikerrel teljesített 3 kutya is, gazdáik mellett ők is megérdemlik a dicséretet.

Részletes beszámoló a 4. oldalon kezdődik.

37 km-es távolság megtétele utáni ellenőrzési pont a sziklaszirten lévő Szarvaskői várban

A Duklai-hágótól a Magas-Beszkidékig

Elhagyva a Keleti-Beszkidéket, az Erdős-Kárpátokban folytattuk túránkat. A Duklai-hágóban töltött pihenőnapon új csapattársakkal kiegészülve, újult erővel indultunk a Magas-Tátra meghódítására. Sokunk számára ez lesz az első találkozás ilyen magas hegyekkel és nehéz túrautakkal. Addig azonban még több, mint 150 km-t kell megtenni, megfűszerezve szintekkel. Az Erdős-Kárpátok, nevéhez híven, szép erdőivel kápráztatott el bennünket, alig engedve kitekintést a völgyekre, az ott meghúzódó településekre, a szomszédos helyekre. Az esők áztatta sáros talajon nehéz volt az előrejutás. Több túratársunk vízhólyagok gyűjtésébe kezdett, ami később a túra megszakítását jelentette. Túraútvonalunk érintette Ólublón a várat, melyet az 1200-as években alapítottak és nagyon szépen helyreállítottak, illetve folytatják a helyreállítását.

A Béilai-Tátrát a Monkova völgyön keresztül közelítettük meg. Nem győztünk beltelni a természet szépségével. Körülöttünk csodálatos erdő óriási fenyőkkel, mohaszőnyeggel, derékig érő páfrányokkal, harangvirágokkal és még ki tudja, milyen virágsodákkal. Ahogy elértük a főgerincet, lenyűgöző látvány tárult elénk. Megpillantottuk a Magas-Tátra csipkés hegyvonulatát, egymás mellett, előtt és mögött az ismert csúcsok: Késmárki, Fehér-tavi, Lommici. Miután egy kicsit pihentünk – eleget csodálni nem lehet – továbbindultunk az aznapi cél, a Zöld-tavi menedékház felé, amely egy sziklás hegycsúcsok övezte völgyben várja a fáradt turistákat. A sziklákról több helyen vízesés formájában zúdul le a kristálytisza víz, táplálva a tavat. A hegyeken még hófoltok, mintha nem is augusztus lenne.

Utunk a Nagy Morgás-hágón (2023 m) vezetett keresztül, próbára téve a csapat tehérbíró képességét. Vidáman emelkedtünk egyre magasabbra, vissza-visszatekintettünk a völgyre, az azt övező hegyekre. Lenyűgöző látványban volt részünk!

A hágón vártak ránk erdélyi barátaink, akik rövid időre csatlakoztak hozzánk. A Téry-ház (2015 m) felé haladva azon csodálkoztam, hogy a kopasz sziklából miként fakadhat a zuhogó patak. Fent a szemünk elé tárult az a látvány, amely megmagyarázta ezt a jelenséget. A sziklák között megbúvó tó vize bukik át a sziklaperemen és rohan a völgy felé, utat törve magának a sziklák között.

Már alig vártuk, hogy elérjük a Vöröstorony-hágót, a meredek, láncokkal biztosított szikla-utat. Mielőtt elindultunk volna fölfelé, megvártuk, hogy az előttünk haladó csoport kimásszon a hágóba. A meredek sziklafal megmászása nem könnyű feladat, hiszen néhol csak pár centiméter az a sziklaperem, ahová léphetünk, máskor teljesen sima, hol oldalazva, hol egyenesen fölfelé kell haladni. Biztonságot a sziklákhoz rögzített lánc ad. Mire felértünk a 2352 m magas hágóra, alaposan elfáradtunk. Persze ezzel még nem volt vége a megpróbáltatásnak, hiszen innen le is kellett ereszkedni a törmelékes lejtőn, ami néha nehezebb, mint felfelé menni. A csoport horzsolás nélkül átkelt a hágón és jókedvűen indult szálláshelyére.

A következő napon a Rovátka (2290 m) megmászása várt ránk. Elég izgalmas volt felkapaszkodni a meredek sziklákön biztosító láncok nélkül. Itt is szükségünk volt az ösztönös ügyességre, bátorságra és nem kevés erőnlétre is. Felfelé haladva még nem tudtuk, hogy a leereszkedés sem lesz könnyű feladat, hiszen ez láncokkal biztosított út.

A nap végére eljutottunk az Oszterva-nyeregbe, majd a Poprádi-tóhoz. Másnap utunkat a Koprova-nyereg felé folytattuk. A Menguszfalvi-völgyben zubogó szebbnél-szebb vízesések, a Hyuco-tavak látványa és a körülöttünk húzódó csipkés hegygerincek lenyűgözték a csapatot. Csodálatos dolgokat tud alkotni a természet, csak vigyázni kell rá, hogy ne tegyük tönkre. Utunkat sok helyen csobogó patak kísérte. A hegy oldalából mindenütt vízerecskék törnek elő, s igyekeznek az egyre duzzadó patak felé. A völgyben csodálatos fenyves, mint a gyertyaszálak, úgy törnek az ég felé a hatalmas fák. Itt-ott a hegyről legördült hatalmas sziklatömbök, amelyeken már megtelepedett a moha és az áfonya. Valóságos élő kövek! Szó és kép nem képes visszaadni ezt a harmóniát!

Elhagyva a Magas-Tátrát, a Liptói-havasokba érkeztünk. Sajnos itt hamarosan esősre, ködösre fordult az idő, így sok szépségtől megfosztott bennünket, és csak nagyon rövid ideig csodálhattuk a gerincet övező völgyek panorámáját. Itt hagytuk el az utolsó 2000 m feletti csúcst, a Volovec (2063) –et.

Pár nappal később a Babia Góra (1723 m) csúcsa felé haladva még visszatekinthettünk a bejárt, de alig látott gerince. A Babia Góran igazi viharos szél fúj, erősen kellett egyensúlyozni a köveken, hogy ki ne billentsen bennünket egyensúlyi helyzetünkéből. Ezen a csúcson járt II. János Pál Pápa is, látogatásának emlékére kőoszlopot emeltek.

A Magas-Beszkidék után elértük a Jávornik-hegységet, ahol elbúcsúztunk az utolsó 1000 m feletti csúctól (Maly Javornik. 1016 m). Ezt követően utunkat 1000 m alatti hegységekben folytatjuk egészen a Dunához való megérkezésünkig.

Lysa pod Makyton, 2004.szeptember 4.

(Szlovákia)

Csima Mibály

Eger Csillaga teljesítménytúra

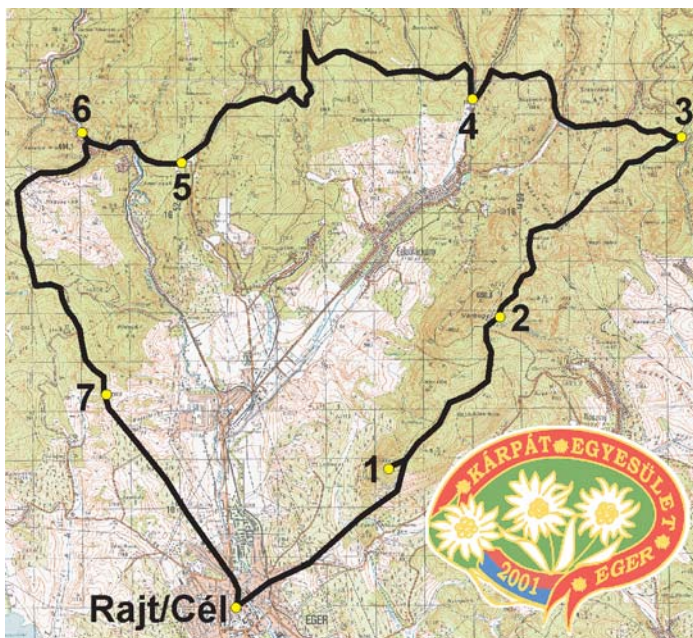
Az Eger Csillaga teljesítménytúra a Bükk hegység délnyugati részén, hagyományosan Eger Ünnepeén kerül megrendezésre. Szeptember 25-én, immáron a hatodik alkalommal, teljesen új útvonalon indultak az ország különböző tájairól érkezett versenyzők. Az 50 km-es táv része a Magyar Nemzeti Teljesítménytúra Bajnokságnak, így az egészségükért túrázók mellet a minősítési pontszámokat gyűjtő profik is a rajthoz álltak.

Mind a két versenyszámban a start és a cél most a Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium kollégiumának impozáns aulájában volt. A regisztrációt és eligazítást követően versenyzőink egy rövid szakaszon a történelmi belvároson

keresztül haladtak az első ellenőrzési pont, a Nagy-Eged-hegy 536 m magas tetejére. Itt áll a Dobó István kilátó, melynek tetejéről szép kilátás van a városra és a környező hegyekre. Vágtázóink a bemelegítő 6 km-es szakasz 380 m-es szintkülönbségének megtétele után csak szusszantak egyet, kihagyva a körpanoráma élményét, a következő célpont, Várkút felé indultak.

Az öt kilométeres, enyhén emelkedő útszakasz a gerincen haladt, majd a várhegyi elágazást követő rövid lejtmenet végén, a gyönyörű réten álló hatalmas tölgyfa alatt volt a 2. sz. ellenőrző állomás.

Ezen hely után elágazott a 25 és 50 km-es versenyvonal. A rövidebb távra jelentkezettek a felhagyott dolomitbánya felé vették útjukat és mentek a *Kerengő úton* az elágazásnál lévő, számukra utolsó ellenőrző helyig. E szakaszon többen eltértek és

Felsőtárkányba kerültek. Akik tudták a helyes irányt, a Bükki-kék jelzésen egészen Egervár megállóhelyig, onnan pedig – a reggel megtett útvonalon vissza – célba értek. A leggyorsabbak Egyed János és

Herczeg István voltak, 3 óra 18 perces menetidővel. A szintkülönbséggel súlyozott átlagsebességük 8,8 km/h volt.

A keményebb és hosszabb távra jelentkezettek Várkút után a Török úton loholtak tovább Vasbánya-tetőt érintve a *Völgyfő-bázisig*, ahol a 3. ellenőrzési pont várta őket. A 170 m szintemelkedés 6 km hosszon tartott. A következő szakaszon,

Az indulást megelőző regisztráció

egészen az Oldal-völgyi halastavakig lefelé kellett menni. E tavakat a közszáj békásnak becézi, mert az erdei békák ide járnak szaporodni. Tavasszal, az erdőkből a tavak felé vándorló békák tömege a műutat keresztezve pusztul el, ezért a természetvédők, társadalmi összefogással évről-évre békamentő akciókat szerveznek itt. Az idén 2500 békapárt segítettek át a veszélyes útszakaszon.

Ennyi kalandozás után visszatérve a teljesítménytúrához, a tavak melletti Eger-Lillafüred műutat keresztezve Bujdosó-kőbérc mellett felkapaszkodva a dombra folytatódott a loholás. Majd egy pihentető ereszkedést követően megpillantottuk a

Energiafelvétel a Les-házban

Felsőtárkány-Stimeczház kisvasút nyomvonalát. Ezt követve Varróház esőbeállóban volt a következő, a 4. ellenőrzés. Ekkor túrázóink már 23 km-t mentek, majdnem a táv felét tették meg. Bizonyára nem sokat törődtek a varróházi vadaspark egyetlen lakójával, a hatalmas szarvasbika látványával, hiszen még közel harminc kilométer volt hátra. Ebből a Les-házig kellett ledolgozni 10,5 km-t, elég változatos domborzatú tájon haladva. Az út további része a Nyírjes felé vezetett, ami egy szakaszon követte a régi vasúti vonalát. Majd a Hosszú-lápa-orom–Körtvélyes-tető–Korozs-kő–Dianna-lápa, piros alapszínű turista útvonal elvezetett a Berva-völgybe.

A bélyegzés pillanata

Rövid vágta az erdei műúton, majd arról letérve a hatalmas Les-réten keresztül gázolva a vadalmafa melletti ösvényen kellett bemenni a fák közé, ahol kb. 100 méterre előbukkant a *Les-báz*. Pihenésre, erőgyűjtésre alkalmas hely volt az, mert az ellenőrzési pontokon szokásos frissítők mellett zsíros kenyérral és lila hagymával, gyümölcssel kedveskedtek a szervezők. Az 5. pecsételést követően, újult erővel lehetett a következő célpontot, a *Szarvasközi várat* betájolni.

A mindössze 3,5 km-re lévő vár könnyű sétának mondható, izzadni csak a szikla-

orom tetejére való feljutáskor lehetett. A nemzetiszíni lobogó közelében volt a 6. ellenőrzési pont, ahonnan az is gyönyörködhetett a magaslatról nyíló csodálatos látványban, a Várhegy–Nagy-Eged vonulatában, aki végigfutotta a távot.

Ekkor már 37 km volt versenyzőink lábában, Eger felé hátra volt még 15,5 km. Igen, a keto összege több mint a túra elnevezése szerinti 50 km, mert a ténylegesen megteendő úthossz 52,5 km-re adódott. Utunk további része Szarvaskő falun keresztül, a templom dombon fölfelé vezetett. Egy ideig az országos kék jelzésen haladtak versenyzőink majd lementek a térképről. Legalábbis a 29-es számmal jelzett Bükk térképről, mert sajátos módon az egniek számára sűrűn látogatott terület hiányzik ezen kiadási változatból. Tehát aki ilyen térképpel rendelkezett, az vakon túrázott. Még szerencse, hogy az útelágazásokban fából készített eligazító táblák segítettek az arra haladókat. Sajnos némelyik útjelző a vandál pusztítás áldozata lett, de külön öröm, hogy a számunkra fontos útirányt jelző ág megmaradt. A megfelelő útkereszteződéseket eltalálva a Baktai tavak érintésével monoton lejtőn lehetett haladni egészen a célállomásig.

Kilenc km megtétele után következett a 7. egyben az utolsó megállítási pont. Az *Agyagos tetőn*, a katonai kilátóhoz közeli ellenőrzési pont később települt, mint ahogy az első versenyző odaért. A szervezők nem számítottak arra, hogy **Kerékyártó Péter**, hiperúr plusz vérszartalék sebességgel közeledett a végcél felé, emiatt 10 perc kényeszerpihenőt kellett beiktatnia. Nem unatkozhatott, hiszen ezen ponttól jó rálátás van a Bükk lábánál hosszán elterülő Eger északi részére, valamint a verseny útvonalának néhány jellegzetes hegycsúcsára.

Innen már csak 6,5 km volt az Eger belvárosi végállomás. Az út egy része a Rác-

hegyi szőlők között kanyargott, majd a Rác-hóstyán keresztül, már lakott területen vezetett város főutcáján lévő kollégiumba.

A maratoni versenyszámnál hosszabb és szintkülönbségekkel nehezített távot, – a már említett versenyző 5 óra 48 perc alatt futotta. Súlyozott átlagebesség 11 km/h volt. Az utoljára beérkezett versenyzőink túrasebessége is dicséretes, hiszen nyargalás nélkül, bőven a szintidőn belül teljesítettek. Szám szerint, 12 óra és 35 percet gyalogoltak, súlyozott átlagebességük pedig 5,1 km/h volt.

Az MSTSZ pontszámok megállapításakor a szintemelkedéssel korrigálni kellett a távolságot. Ennek megfelelően a rövidebb távon 29 km-rel, a hosszabb távon pedig 64 km-rel számoltunk. Az átlagebesség értéke eszerint lett számítva.

A részletes versenyeredmények a <http://kee.eck.hu> honlapon láthatók.

A teljesítménytúrát a **Kárpát Egyesület, Eger szervezte**. Az egyesület vezetője Köves Gyula és a lelkes tagság nagy feladatot vállalt magára, hiszen az új útvonal megtervezésétől a lebonyolításig mindent saját maguknak kellett megoldani. Azért néhány külső támogató is akadt, akik pénzzel, gyümölcssel, hegy levéllel segítettek a verseny sikerét.

A versenyzők egybehangzó véleménye szerint, a megváltozott útvonal mindkét távon jónak bizonyult. Különösen jó ötlet volt az indító és fogadó állomás belvárosi helyszíne, ahol a történelmi falak között gépkocsi parkolás, szállás, tisztálkodási lehetőség és toalet használat is biztosítva volt. Emellett a rendezők is helyben maradtak és a kitelepített számítógép rendszerrel aktuális versenyinformációkkal szolgáltak.

Ismételten gratulálunk minden befutó versenyzőnek. Remélhetően jövőre mégtöbben, ugyanitt rajthoz állnak.

Nagy Péter

Kárpátos túranaptár 2005

Barangoljunk együtt ..., 2005. évre falinaptárat készített a KEE. A legfontosabb belföldi célterületről – a Bükk hegységről – a közelmúlt túráin készített felvételek képezik a képanyag legjavát. Néhány felvételen tevékenységükről is hírt adnak, így népszerűsítve mozgalmukat. Az impozáns kiadványban Bakos Csaba, Bóta Attila és a szerkesztő, Nagy Péter fotói láthatók.

A KEE immáron másadszor próbálja önmagát és tevékenységét ezúton bemutatni. Az idej, a 2004-es falinaptár tátrai felvételekkel invitálja barangolásra a nézőt. Most ízelítőül egy képelőzetes a 2005-ös kiadványból.

Barangoljunk együtt...
a Peskőre

Barangoljunk együtt...
a Bélkőre

Kísért a múlt

Ismét eredeti, írhatnám változatlan utánnomásban idéünk nagy tiszteletű elődeink írásaiból. Mivel Egyesületünkben síszakosztály szerveződik, kézenfekvő Dr. Zsembery Gyula, sífutással kapcsolatos, ma is időszerű gondolatainak idézése. (Turisták Lapja XXXV. évf. 1923.)

A sífutás

A turista-egyesületeket a sífutás elsősorban a kirándulásnak, a hófedte területeken való közlekedésnek a szempontjából érdekli, a sít az eredeti rendeltetésének megfelelően csak segédeszköznek nézi ahhoz, hogy a havas lepelben rejlő közlekedési-akadályt legyőzze. Célja tehát, hogy tagjait a sí használatában kioktassa, síek (lécek, kötések) beszerzéséhez hozzásegítse és havas időben is rendezzen kirándulásokat, hogy a téli táj szépségeit, változatosságát is megkedveltesse tagjaival, hogy fiatalságunkat a tél viszontagságaival való küzdelemhez is hozzászoktassa és edzze, és így a telet is kihasználja a turistaműködés folytatására.

A verseny jó eszköz a sífutásnak ismertté tételére, megkedveltetésére, sokakat a sí kezelésének tökéletesebb megtanulására késztet, sőt olyan mutatványokra is kényszeríti (ugrás), amelyeknek a tudása turista- (és katonai) szempontból tulajdonképpen meglehetősen közömbös. A verseny és túrázás – mondja Déván István a sível való versenyzésről írott legutóbbi könyvében – lényegileg egészen más. És úgy is van. A gyakorlatozó versenyzőnek mindig közelében van a melegedő

szobája, nincs hátizsákja, ritkán kerül ismeretlen terepre, munkája többé-kevésbé pályához köti és egyoldalúvá teszi, mert csak az eredmény fejlesztésére sarkallja. Jó versenyzővé csak teljesen egészséges, tökéletesen jó szívű és tüdejű fiatalember fejlődhetik, szóval aránylag kevesen érhetnek el szebb eredményt ezen a téren. Ezzel szemben a honismeret fejlesztésében, a tájékozódásban, a térképkezelésben, különösen a teherrel való menetelésben, a vidék megfigyelésében, eszméinknek a nép között való terjesztésében, szóval ami állami szempontból is szükségesebb tevékenységben és képességek megszerzésében a *turista* inkább gyakorolhatja magát. A turistáskodásban a gyengébbek, fiatalabbak és öregebbek, gyakorlatozásra kevésbé ráérők nagy tömegei is részt vehetnek és pedig aránylag elég rövid előkészítő tanulási idő után. A viszony a versenyzők és a többiek között olyasféle, mint a futóversenyek résztvevői és a gyalogos turisták vagy a versenyevezősök és a vízi vándorok között – mégis azzal a különbséggel, hogy a sísport fiatalabb ezeknél és így művelésének két ága még nem vált annyira el egymástól. De nem vagyunk messzi attól, hogy egyesek kizárólag a versenyzésre adják magukat, minden vándorolgatásról, kirándulásról lemondjanak és csakis az ugrósáncokat meg a versenypályákat látogassák és teljesen elkülönüljenek a turistáktól. Egyik-másik egyesületünkben már arról is szó van, hogy segélyben részesítsék versenyzőiket, (itt tehát nem a fiatalság, a vagyoni helyzet, vagy bármekkora turista-működés, hanem egyedül a versenyzés részesül támogatásban!) a sífutás fejlesztésére összegyűjthető anyagi erők legnagyobb részét máris az ugrósáncok építésére és a versenydíjak alapítására fordítják.

Sem a sível való versenyzés fejlődést alakítani, sem annak fejlesztésére szánt összeget elhalászni nem szándékunk, de kötelességünk rámutatni a sível való turisztáskodásnak nagyobb fontosságára, e kérdésnek a szervezetlenségére, az egyesületek és szövetségek feladataira, mert kötelességünk mindent elkövetni, hogy a nagy tömegeknek a téli tiszta levegőben való egészséges testedzést, a fiataloknak a művelési ágak, utak és a nyári közlekedés egyéb korlátozásaitól lényegesen szabadabb mozgást, a finomabb érzékűeknek a havas tájak szépségeinek látogatását a lehetőségig megkönnyítsük és arra is módot és alkalmat adjunk, hogy amennyire a mai viszonyok között lehetséges, jó honvéddé képezhesse ki magát mindenki.

Ehhez szükséges elsősorban, hogy a havas vidéket kevésbé vagyonos tagtársaink is elérhessék – tehát a legalább hivatalos kirándulásokon – *menetdíj-kedvezményeket* kapjanak (esetleg csak a Börzönybe, Mátrába, Bükkbe).

Szükséges továbbá, hogy alkalmas helyeken olcsó, – és ha nem is kényelmes – de tiszta éjjeli *szállások* biztosíthatóak.

Szükséges a vadállomány miatt vagy más okból kényesebb területek látogatásának korlátozása vagy egészen megszüntetése, vagy pedig ha ezt lehetetlen kivinni, ellenkezően csak előre bejelentett kellően *felgyelmezett* csapatok engedtesse oda.

Szükséges, hogy a kártokozó erdőben tüzet rakó, kurjongató vagy máképpen rendetlenkedő tagokat és egyesületeket saját érdekükben feljelentsék a többiek, és hogy az ilyenek ellen az egyesületeik, illetőleg szövetségek a lehető legerélyesebben lépjenek fel és őket végső esetben kizárással, meg a kiírás közzétételével is büntessék. Szükséges ebből a célból, hogy a jelvény és *igazolvány* bordása

kötelezővé tétessék és a közigazgatósági hatóságok is tudatában, legyenek annak, hogy a jelvény és igazolvány nélkül csavargók egyesületi fegyelem alatt nem állnak. Ma már mindenki megtalálhatja azt az egyesületet, ahol a társadalmi állásának és céljainak megfelelő társasághoz csatlakozhatik.

Szükséges, hogy a sífutók és a turisták rendelkezésére álló sajtó, minden közlekedési kedvezményt vagy korlátozást, akadályt azonnal közöljön, a vonatkozó rendeleteket és szabályzatokat sűrűn ismertesse és általában a sífutással bővebben foglalkozzék.

Szükséges, hogy a szövetségek a turistaáradat *irányítása* és vezetése tárgyában a napilapok és a rokonsportok szaksajtójának segítségét is igénybe vegyék, az egyesületekre és esetleg a hatóságokra is biztosan támaszkodhassanak, úgy hogy a szükséges eredményeket *batalmában* is legyen kieroszakolni.

Szükséges volna, hogy a sífutás tanításának országos szervezete jobban építtessék.

Szükséges, hogy a megszállott területekre, sőt esetleg az egyéb külföldre is rendeztesse nagyobb *kirándulások*.

Dr. Zsembery Gyula

Túraterv

Október

9. Gödöllői dombvidéki túra

Tölgyes – Bolnoka-erdő – Üрге-major – Pap-hegy – Isaszeg

Táv: 14 km, szint: 200 m.

Találkozó: Örs Vezér téren 7 óra után a HÉV végállomásánál.

Indulás: 7.30-kor, a gödöllői HÉV-vel Tölgyes megállóig.

Túravezető:

MKE, Dr. Halkovics László, 1/217-3945.

9. Lénárt János emlékverseny

Információ:

KEE, Köves Gyula, 20/326-4943.

10. „Bükki tanösvények” Rejtek

Rejtek–Csúnya-völgy–Hór-völgy–Ballavölgy–Répáshuta–Rejtek

Táv: 11 km, mi.:5 óra.

Találkozó: 6.50 Eger, Volán pu.

Túravezető:

KEE, Lukács László, 30/349-5682.

16. Kárpát-medencei találkozó, Szilvásvárad

Információ:

KEE, Köves Eszter, 20/397-3377.

30-31. Egyesületi kirándulás

„Nemzeti Parkjaink”

Aggteleki Nemzeti Park.

Információ:

KEE, Köves Gyula, 20/326-4943.

November

6. „Kohászok útja” 4. szakasz

Dédestapolcsány–Mályinka–Csondróvölgy–Szentlélek–Ómassa–Újmassa (őskohó)–Hámor (Kohász múzeum)–Puskaporos–Vadalmás–Nagyhegyes-kő–Fényeskő–Miskolc, Diósgyőri Acélmű

Táv: 30 km, szint: 700 m.

Találkozó: 8.30 Eger, Volán pu.

Túravezető:

KEE, Bóta Attila, 20/965-1432.

21. „Bükki földvárak”, Latorvár

Eger–Bükkszentkereszt–Lófő-tisztás–Bekénypusztá–Latorvár–Kács, (Vízimalom, Fürdő)–Kisfarkaskő, Barlangok–Nagyfarkaskő–Hideg-kúti rét–Cserépfalu

Táv: 24 km, szint: 70 m, mi.:7 óra.

Találkozó: 6.50 Eger, Volán pu.

Túravezető: KEE, Erdélyi László, 36/434-194.

December

4. „Találkozás a Mikulással”

Berva–Berva-tető–Leshely–Berva

Táv: 12 km, szint: 260 m, mi.: 3 óra.

Találkozó: 8.30 Eger, G.G. Színház.

Túravezető: KEE, Bónusz György, 20/935-4579.

Kárpátos Szilveszter

2004. december 29 – 2005.január 2.

A Hargita lábánál, Zetelakán

Jelentkezés: KEE, Köves Gyula, 20/326-4943.

Egyesületi hírek

A Kárpáti Lapok az interneten: <http://kee.eck.hu>

Köszönet Bakos Csaba (KEE) webmesterünk önzetlen munkájáért, ezentúl a világhálót használó minden érdeklődő számára elérhető a kedves kiadványunk. Egy rövid és sikeres próbaüzemet követően bátran ajánljuk mindenkinek, hogy keresse a megadott honlapot. A Kárpát Egyesület, Eger saját nyitóoldalán az idei 2., a májusi számtól kezdődően, a havi rendszerességgel megjelölő lapunk minden száma megtalálható. Mivel a kiadvány terjedelmes mérete miatt kell egy kis türelem a lassabb adatátviteli kapcsolattal rendelkező internetezőknél, ezért a tájékozódást a könnyen elérhető tartalomjegyzék segíti. A kiválasztott lapszám pdf formátumban tölthető le a saját gépünkre és az ingyenes Acrobat Reader programmal tekinthető meg.

A Kárpáti Lapok a MOUNTEX egri üzletében

Azol számára, akik jobban kedvelik a nyomtatott kiadványokat, esetleg nincs internet hozzáférésük, ingyenesen hozzájuthatnak havi lapunk fekete/fehér fénymásolóval sokszorosított számaihoz. Támogatás hiányában a KEE anyagi lehetősége csak e „kalózmásolat” előállítását teszi lehetővé, azt is csak korlátozott példányszámban. A bolt Eger legforgalmasabb belvárosi utcájában a Dobó u. 21. sz. alatt van és ahol testvérszervezetünk, az EKE kiadványa az Erdélyi Gyopár, kedvező áron megvásárolható.

Síszakosztály szervezése

A tél közeledtével érdemes felidézni a Kárpáti Lapok idei 3. számának 9. oldalán megjelent felhívást, miszerint Tényi György (MKE) tagtársunk, síszakosztály létrehozásán fáradozik. Elérhetősége telefonon: 1/338-4489 vagy drótpostán: tenyi@level.datanet.hu.

Dr. Vass Géza emléktúra

A KEE fenn hirdeti:legyünk minél többen a természetben. A meghirdetett nyílt túráikra sokan jelentkeznek, de még mindig nem elegendő. Éppen ezért volt öröm számukra, amikor felkérést kaptak emléktúra szervezésére a Magas-Tátrában. Dr. Vass Géza, egy éve elhunyt Heves megyei főjegyzőre ily módon kívánt megemlékezni a családjá, a sok-sok jó barát és munkatárs. Az emléktúrára csodálatosan szép időben, szeptember 10-11, péntek és szombati napokon került sor, szám szerint 36 fővel. A jó hangulatú és még jobb erőnlétben lévő túrázók, Tátra-Lomnic-Kőpataki-tó (lanovkával)–Zamkovsky-menedékház–Tarpataki-vízesések–Tarajka–Ó-Tátrafüred, míg a csoport másik része, Ó-Tátrafüred–Tarajka (gyalog!)–tarpataki Óriás-vízesés–Zamkovsky-menedékház útvonalat választva csatlakozott a többiekhez. A másnapi programban Csorba-tó volt a kiindulási pont. Ahonnan a társaság nagyobbik része elindult a Poprádi-tó-hoz, majd ott tovább „osztódva” a sárga jelzésű úton az Oszterva nyugati fala alatt lévő Szimbolikus temető ill. a legelszántabbak a piroson az Oszterva-nyereg–Batizfalvi-tó felé indult. A Csorba-tónál maradt csoport pedig a kényelmes libegőt választotta az 1840 m magaságban lévő Szoliszko-menedékházhoz, majd felkapaszkodott az Elülső-Szoliszko 2093 m magasan lévő csúcsára. Ahonnan a sasszeműek látni vélték a Mátra és a Bükk magasabb csúcsait.

A KEE vezetője Köves Gyula, továbbá a két túravezető, Kertay Sándor és Nagy Péter ezúton mond köszönetet Dr. Vass Gézánénak a felkérésért és a két kellemes túranapért. Reméljük jövőre – az immáron összeszokott csapat – ismételten megtartja az emléktúrát a Tátra csodálatosan szép tájain, mert nem lehet eléget ismételni, legyünk minél többen a természetben.

Tátra 2004

A sokak által kedvelt nyári táborozásaink élménybeszámolóit a múlthavi számunkban megkezdtük. Most a Kárpát Egyesület, Eger szervezte Tátra 2004 táborról készült írással idézzük vissza a tátrai együttlét örömet.

Krasznahorka vára

Alig 200 km autózás, buszozás és a Magas-Tátra lábánál vagy. S ha az időjárás kegyes, máris csodálhatod a HEGYET, számomra a hegyek legszebbikét. Csipkés szikláival hívogatja a turistákat: mássz fel, hódíts meg. Talán ezért szerettem bele, örökre.

Egyesületünk az idén is megrendezte hagyományos magas-tátrai turisztikai táborát úgy igazítva, hogy erdélyi barátaink is, az EKE-tábor után velünk tarthassanak.

Már számoltam a napokat, mint az ovisok, hányat alszunk még az indulásig. Augusztus 11-én érkeztek meg az EKE tagok. Az Érseki Szent József Kollégium biztosított számukra kényelmes szállást, Eger város Kulturális Irodája pedig segítséget nyújtott a délutáni rövid városnézéshez. Sokáig emlegettük Melczer Laci barátunk szakértő kalauzolását a várban. Köszönet érte valamennyiüknek.

Magyarországi magyarként magamra vállaltam az idegenvezetést barátaink autóbuszán. A sofőröknek előzőleg elmagyarázták a rövidebb utat a határig. „Nem fogjátok eltéveszteni!” Ezután a mondat után mindenki el szokott tévedni, mi is. Dédestapolcsány, Nekézseny, Sáta. Életemben sem jutottam volna el ezekre a településekre. Szinte cserkész-ösvényszerű úton haladva, néhol leszállva a buszról, vergődünk el az ózdi útra. Innen már nem volt gond. Bánrévénél megtapasztalom milyen az uniós határ, tőlem a személyit sem kéri.

Irány Krasznahorka! A kastély távolról mesevárnak tűnik. Nevét Mikszáth Kálmán fordította le, tőle kapta a „gyönyörű erdőcske” nevet. Hírét, nevét Jókai Mór is ismertette, hiszen A lőcsei fehér asszony című regényének néhány fejezete itt játszódik. A vár a Bebek, majd a Andrassy család birtokába került, akik a korábbi erődből lakóhelyet, kastélyt alakítottak ki. Ezért is meglehetett meg a kuruc küzdelmek után a felrobbantástól. Ez volt 1670-től 1719-ig Gömör megye székhelye. A várkapolna főoltárán látható a Fekete Madonna-kép, melyet krasznahorkai Szűz Máriának is neveznek, sokan zarándokoltak ide, s idővel kedvelt búcsújáró hely lett. Itt fekszik üvegkoporsójában Serédy Zsófiának, Andrassy István lőcsei főkapitány feleségének, természetes úton mumifikálódott holtteste.

Dobsinai jégbarlang részlete

A XVIII.. század második felében az Andrassy család már nem lakja, de a várat karbantartották, 1812-ig személyzet volt benne. Krasznahorka büszke vára dacolva a természet erőivel és az emberi erőszak romboló hatásával, mint kultúrtörténeti műemlék ma is épségben áll.

Molnár Endre tagtársunk meditációs gyakorlata a Tarpatak szikláin

Rossz híreket kapunk a másik buszról. Elromlott a motorja. „Nem baj, van másik!” Jön a mentesítés, addig ők túráznak a Dedinky-tó körül. (A végén hamarabb megérkeztek a szállásra, mint mi.) Folytatjuk utunkat a Dobsinai jégbarlang felé. A parkolótól 30 perces séta a hegyre fel. A barlangban magyar nyelvű magnós idegenvezetés van. Európa legnagyobb jégbarlangjai közé tartozik 7500-5000 évvel ezelőtt keletkezett, kiterjedése 9000 m², a jégrétegek vastagsága meghaladja a 30 métert. Az 1870-es években tárták fel, járták be a járatokat, 1886-ban villanyvilágítást kapott. A barlang helyiségei a bejáráthoz viszonyítva fokozatosan süllyednek, ami az északi orientációval együtt lehetővé teszi a téli hónapokban a levegő hűlését és a termék hidegen tartását. A nyári hónapokban a könnyebb fajsúlyú meleg levegő nem jut a barlangba, ezért az átlaghőmérséklet 0 °C alatt van egész évben. Ennek a ciklusnak a hosszú ideje folyó állandó ismétlődése okozta a barlang jegesedését. A gazdagon díszített jégképződményeket a légáramlás formálta ki.

Este hat körül érkezünk a Tátralomnictól 1,5 km-re lévő Tatranecek Kempingbe. Minden ismerős, hiszen tavaly is itt szálltunk meg. Még az ágyam is ugyanaz. A fák mögül kikandikál az egyik csúcs. Melyik is ez? Már fáradt vagyok kikutatni. A kempinget teljesen elfoglalta a 101 résztvevő. Igaz, hogy tízen az extrémebb körülményeket biztosító menedékház programot választották.

Sokat morfondírozott a táborvezetőség (Köves Gyula, Gyetvai Enikő, Bónusz György, Molnár Endre és jómagam) a program összeállításakor. A hagyományokat folytatva most is eltérő nehézségű túrák közül lehetett választani. Az A) túrák általában csúcsokra vezettek, a B) völgyek, menedékházak felé, a C) pedig laza tátrai séta volt. Gazdagította a programot, hogy az EKE-sek is túratervekkel érkeztek. A legmerészebb a Gerlachfalvi-csúcs és a Lomnici-csúcs megmászása volt. De ne szaladjunk ennyire előre!

Másnap sajnos rossz időre ébredtünk, esett az eső, köd volt. De nincs rossz idő, csak rossz turista – tartja a mondás. A bátrabbak a Nagyszalóki-csúcsot (2452 m) választották, én bemelegítésül a Tarpataki-víz-eséshez, majd innen továbbhaladva a Betyár menedékházhoz sétáltam el. Az idő megjavult, a nap is kisütött. Gondolataim már a Lomnic körül forogtak. Holnap ilyenkor már fenn állok a tetején! De másnap újra vihar volt a hegyen, s a TANAP-os hegyvezetők úgy gondolták, nem biztonságos.

Írány tehát Lengyelország! Zakopane az egyik legismertebb turista- és sportparadicsoma hajdani északi szomszédunknak. Mi mégsem a várost, hanem a hegyet választottuk. A Giewont (1894 m) mint egy alvó lovag, úgy őrzi országát a tárait, s ha valaha is újból veszély fenyegeti, életre kel és megvédi azt. Változékony időjárás közepette, (hideg, meleg, szél, eső) jutottunk el a gerincig.

Giewont (1894 m) az alvó lovag

Itt már az orrunkig sem láttunk a köd-
ben. A csúcsra láncok vezettek, jó gyakor-
lótérep. Mire István barátommal Zakopa-
néba értünk, a többiek már leérkeztek a
Gubalovkáról (1120 m). Ahol a saslikot kecs-
kehűsből készítik, melyet mézzel ízesített,
forró!! sörrrel lehet „leöblíteni”. A sajtpiac
kofái ingyen kóstolóval várják a kiegészített
ínyenceket. Lehet itt kutyát is kapni, persze
csak házőrzésre, s mindent a sapkától a fa-
bábuig. Nekünk már csak a szakadó eső ju-
tott. Ide is vissza kell jönni!

Estére kitisztult az ég és másnap ragyo-
góan sütött a nap. Telefon a hegyivezetők-
nek. Várnak! Izgatottan pakoltam ki s be a
hátizsákom. Nem vagyok már kezdő túrá-
zó, most mégis nehezen döntöttem, mit is
érdemes magammal cipelni a Lomnici-
csúcsra (2632 m). Jártam már itt, persze csak
lanovkával, gyalog, mászva még soha. Vé-
gül csak a legszükségesebbek kerültek a há-
tizsákba: víz, kevés elemózsia, csúcscsoki,
esőköpeny, széldzseki. Túrabakancsom har-
madik túrájára indult, reméltem, nem töri
fel a lábam. Az első nehézség rögtön az in-
dulásnál fogadott. Időtakarékosságból la-
novkával akarunk felmenni a Kőpataki-tóig,
de a nagy szél miatt nem indították el. Ezért
némi tanácskozás után gyalog indultunk
neki. Végül örültünk is, hiszen így volt az
igazi! A gerincen talákoztunk a hegyiveze-
tőkkel. Haak Gejza „bácsival” ismerősként
üdvözöltük egymást, hiszen tavaly ő vitt fel
a Gerlachfalvi-csúcsra (2655 m) is.

Szlovák létére jól beszél magyarul, de
a többiek is kiválóan kommunikáltak an-
golul vagy németül. Minden vezető négy
embert vihetett. A mi négyesünk gyorsan
összeállt. A tanítványaim, Telek Tamás, Úri
Zoltán, valamint erdélyi barátom, kollé-
gám Balázs István és jómagam kötöttük
össze az életünket, legalábbis kötéllal
a túra idejére. Nehéz terepen, néhol pe-
remen egyensúlyozva, mint a pókok a fa-
lon megkapaszzkodva igyekeztünk felfelé.
A régi lanovkajárat mentén másztunk,
s értük el a csúcstól alig két óra alatt.
Csúcstető, csúcscsoki, csúcs ez az érzés!
Bár a sok látogató miatt nem tud az em-
ber magára maradni, mégis jó érzés volt
újra szabadnak érezni magam. Ilyenkor
megszáll a nyugalom, a lenti „fontos” dol-
gok jelentéktelenné válnak, a problémák
már nem érdekelnek. Nincs más csak te,
a hegy, a szabadság.

Cél a háttérben lévő hegycsúcs megmászása

Azonban akaratlanul is Kecskés Attila atya szavai jutottak eszembe az egyik vasárnapi prédikációjából: „A hegyre való menetel Isten utáni, vagy a vele való találkozásra való vágyakozásunk.” Talán én is ezért vágyom a hegyek közé, újabb és újabb csúcsokra? Lefelé már a gerincúton jöttünk. A végén Géza bácsi még egy szép leporellóval is meglepett bennünket, amivel igazolhatjuk, hogy valóban megmáztuk a hegyet.

Mialatt mi a csúcsra törtünk, a táborozók nagyobbik fele a Szlovák Paradicsomban, a Hernád igazi vad szakaszát, a Hernád-áttörést és annak folytatásaként a Vöröskolostori-völgyszakadékat hódították meg. A sziklalépcsőkön vízesések zuhognak alá, melyeket vas és falétrákon lehet áthidalni, vagy sziklatálcán egyensúlyozva továbbhaladni. A folyót kétszer is átíveli egy-egy függőhíd. Belépés csak tériszony nélkül!

Már öt napja jártuk a Tátrát, s olyan gyorsan repült az idő. Az én feladatomban volt, hogy ébresszem a Gerlachra indulókat. Nehéz út várt rájuk és korán is indultak, hajnali négykor. Ez a csúcs is csak bérelt hegyivezetővel járható. Tátraszéplakról terepjárókkal jutottak el a Sziléziai-házig, majd innen kötélbiztosítással a csúcsra. Az út bár hosszú, de szép, néhány technikásabb hely van, de talán könnyebben mászható, mint a Lomnic. Útjukra bocsájtottuk őket, s nem is sejtetem, milyen érdemes volt ilyen korán kelni. A kemping felé tartottunk, amikor egy kb. másfél éves mackó cammogott át előttünk az úton. A legmókásabb az volt, hogy a hajnali derengésben egy útjelző mellett haladt el, melyre a következő volt írva: Hotel Panda. Talán szállóvendég lehetett? Gyaníthatóan kukázni indult, de utánaeredni nem volt bátorságunk.

A csapat nagyobbik felével aznap a Rysyre (2499 m) indultunk. Minden túratáborunkban szerepel ez a túra. A kétórás Tengersizem-csúcs a Tátra főgerincének

A Lomnici-csúcs tetején

egy sarok-pontjában emelkedik, a Magas-Tátra legszebb kilátó-csúcsa. Összesen 13 kisebb-nagyobb tóra nyílik kilátás innen. Központi fekvését, valamint a páratlan panoráma tömegeket vonzó hatását felismerve a Magyarországi Kárpát Egyesület már 1905-ben elkészítette a csúcsra vezető turistautat, így hamar a turisták zarándokhelyévé vált, s ma is a Magas-Tátra legkedveltebb csúcsai közé tartozik.

Másnap már csak egy rövid sétára maradt idő a Csorba-tó körül, a Fátyol vízeséshez. Ennek legendája is szívszorító. A „könnyek vízesésének” is nevezik. Volt egyszer egy leány, akinek zergevadász volt a kedvese. A legény egyik nap vadászni indult, s közben megcsúszva a sziklán a Csorbai-csúcsról a mélybe zuhant. A fiatal hajadon azóta is sírva bolyong a Mlinicavölgyben. A szeméből patakozó könnyek táplálják a vízesést, melynek formája is hasonlít a menyasszonyként özvegyen maradt leány fehér fátylára.

Az utolsó nap reggelén elbúcsúztunk erdélyi barátainktól, hiszen rájuk még 16 óra utazás várt. Az ölelések, könnyek, fogadkozások után még soká néztem a távolodó buszt, s már akkor arra gondoltam, rövidesen újra találkozunk kell, nekik, nekem és a HEGYnek.

Köves Eszter
KEE

Tátrai képriport

fotó:Nagy Péter

Panoráma a Vöröstorony-hágóból

Szimmetria játék

A Betyár turistaház felé vezető út részlete

Egy augusztusi hétköznapon a népszerű zarándokhely a Tengerszem-csúcs (Rysy, 2499 m)

Az építkező turisták a Tengerszem-csúcs felé vezető úton

A szlovákiai Tátra legnagyobb és legmélyebb tava, a Hincó-tavak katlanában elhelyezkedő Nagy-Hincó-tó

Impresszum:

Magyarországi Kárpát Egyesület, <http://www.karpategyesulet.hu>

Szerkesztette: Nagy Péter, E-mail: peter.nagi@axelero.hu